

JAN-WILLEM VAN DER MALE & NOORTJE VEERMAN

BOUW JE
EIGEN **TINY**

HOUSE

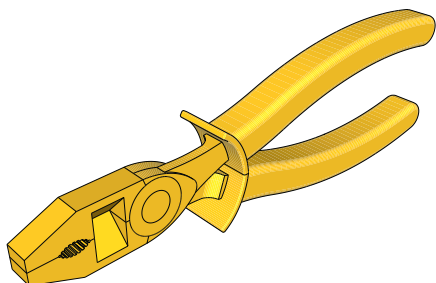
GROOTS BOUWEN IN HET KLEIN

Karakter Uitgevers B.V.

0 VOORWOORD

Voorwoord	8
Introductie	10
Wie zijn we?	10
Noortje Veerman	10
Jan-Willem van der Male	12
Keuze voor een Tiny House	14
Hype of trend	15
Waar staat de beweging voor?	16
Alleenstaanden, koppels of gezinnen	19
Klein wonen in de toekomst	22

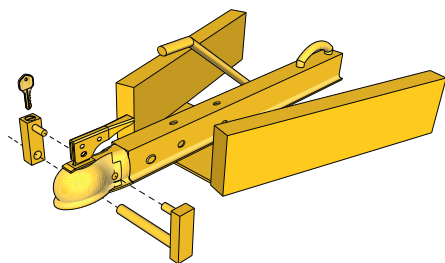

01 DROOM

Waarom zelf bouwen?	27
Ecologische verantwoordelijkheid	29
Financiële onafhankelijkheid	30
Genoegen nemen met genoeg	32
Ontwerp	33
Wensen	33
Identiteit	35
Zelfvoorzienend	35
Circulair bouwen	37
Regelgeving	39
Ontwerpmethode	42
Experiment	43
Concept	43
Domeinen	44
Kennis	45
Expressie	46
Ontwerpcursus	46

02 PLAN

Bouwvoorbereiding	51
Budget bepalen	52
De loods	57
Werkplaats inrichten	58
Materialenlijst opstellen	61
Planning maken	63
Gereedschap kiezen	68
Tijd vrijmaken	75
Tekeningen maken	77

03 RUW

Verplaatsen of funderen	81
Trailerkeuze	83
Vervoer met een dieplader	85
Stelconplaten	86
Schroeffundering	86
Specificatieoverzicht	87
Constructie bouwen	89
Houtframe	89
Houten balken	91
Schroeven	94
Hout-in-houtverbindingen	96
Vloeropbouw	100
Wandopbouw	103
Dakopbouw	105
Andere constructiemethodes	107
Isoleren	112
Damp-open of damp-dicht	113
Isolatiewaarde berekenen	115
Bouwpakket	117
Fri:dom	118
Casco afbouwen	121
Veranda	123
Terras	123
Overkapping	125

04 WERKING

Elektra	129
Elektriciteit	129
Elektrisch plan	131
Elektra aanleggen	133
Zonnepanelen	135
Windmolens	138
Licht	139
Zonwering	140
Ledverlichting	141
Water	142
Leidingwerk	142
Afvoeren	145
Waterdichting	147
Warmte en warm water	148
Gas	148
Hout	149
Aardwarmte	150
Lucht	151
Energie uit elektriciteit	151
Zon	152
Ventilatie	153
Raam openzetten	154
Vocht per ruimte	154
Terugwinning van warmte	155
Zonneschoorsteen	156

05 AUTARKIE

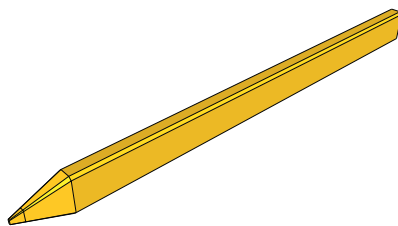
Zelf voldoende zijn	159
Regenwaterzuivering	160
Recycledouche	163
Zonneboilersysteem	164
Composttoilet	167
Helofytenfilter	170

06 VERFIJND

Zelf kozijnen maken	175
Kozijnprofielen	175
Hoekverbindingen	177
Kozijnen plaatsen	177
Glas zetten	179
Kitwerk	180
Gevelafwerking	181
Materiaalkeuze	181
Opbouw	184
Dakafwerking	185
Bitumen of EPDM	185
Geprofileerde staalplaat	186
Groen dak	186
Interieurbouw	187
Slapen	187
Eten	189
Wassen	190
Werken	191
Opbergen	192
Aanpassen	193
Veiligheid	194

07 BEHOUD

Onderhouden	200
Inspectie	200
Klussen	202
Taken	202
Verzekeren	204
Voorwaarden	204
Nieuw ontwerp	206
Tiny House 1.0	206
Tiny House 1.1	208
Tiny House 1.2	209
Tiny House 2.0	210

08 INFORMATIE

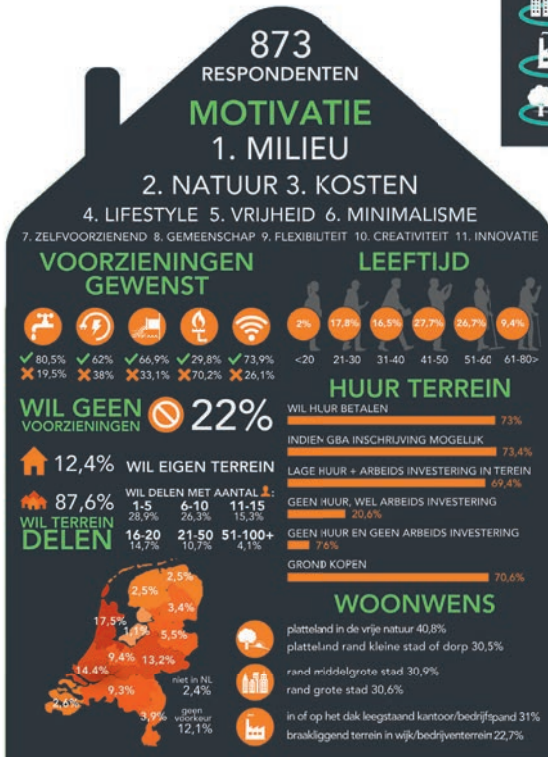
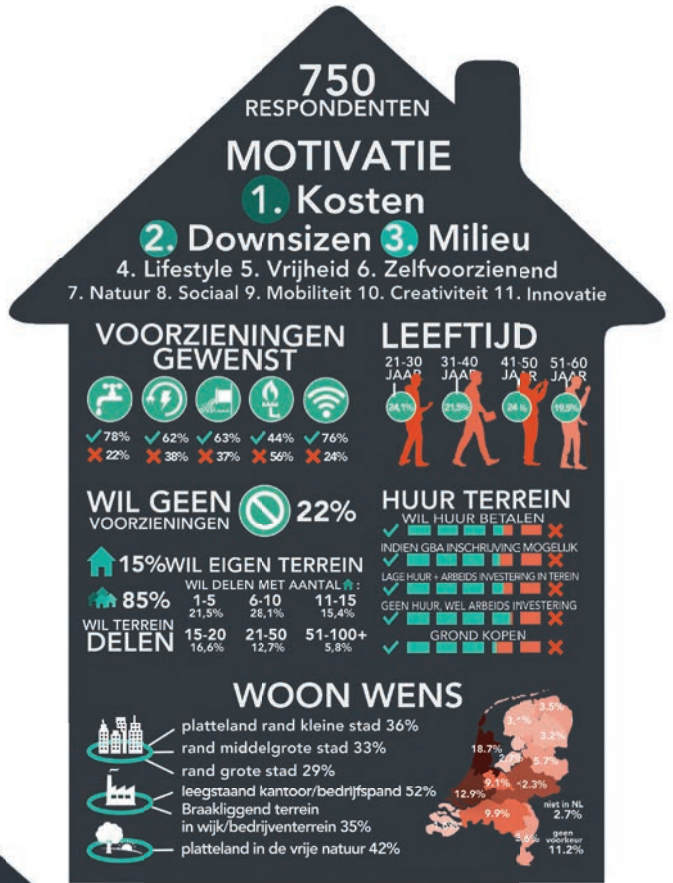
Algemeen	215
Internetlinks	215
YouTube	215
Bronvermelding	216
Mensen	216

TIPS EN TRICKS

De grote bouwdiptips!	218
Tip 1: Neem afstand en geniet van je welverdiende pauze!	219
Tip 2: Je hoeft even niet te bouwen	219
Tip 3: Accepteren	220
Tip 4: Fouten geven karakter	221
Tip 5: Gezelligheid	222
Tip 6: To-dolijst	223
Ontspullen met Noortje	225
Tip 1: Stel jezelf een doel	225
Tip 2: Werk in etappes	226
Tip 3: Probeer verschillende methodes	227
Tip 4: Motivatiedip? Dit kun je doen	228
Tip 5: Pas op; ontspullen kan verslavend zijn	228
Tip 6: Spullen krijgen	229
Tip 7: Houd het opgeruimd	229
Tip 8: Weiger beleefd	230
Samenwerken	231
Tip 1: Begin rustig	231
Tip 2: Begin makkelijk	232
Tip 3: Schafttijd!	232
Tip 4: Genoeg gereedschap	233
Tip 5: Duidelijke taakverdeling	233
Tip 6: Neem op tijd pauze	234
Tip 7: Muziek	234
Tip 8: Vervelende klussen overleven	235

Stichting Tiny House Nederland heeft onderzoek gedaan naar de keuze voor een Tiny House en de resultaten zijn mooi samengevat in deze infographics.

↑ Infographic 2016
 Stichting Tiny House Nederland

← Infographic 2018
 Stichting Tiny House Nederland

Het is mooi om te zien dat de motivatie van kostenbesparing en minimalisme in 2016 bovenaan stonden. In 2018 is dat opgeschoven naar milieu en natuur. Dit onderzoek is heel waardevol als je kijkt naar de ontwikkeling van de beweging. De stichting zet zich in om Tiny Housing als volwaardige woonvorm onder de aandacht te brengen. De nadruk ligt sterk op milieu en klimaat, aangezien daar een wereld is te winnen. Het verschil in motivatie tussen 2016 en 2018 geeft aan dat de stichting haar werk goed doet.

Als je kijkt naar de kernwaarden van de beweging, dan leiden drie behoeftes tot de keuze voor een Tiny House en in het verlengde daarvan ook tot de keuze voor zelfbouw. Want iets zelf doen is de enige manier om zeker te weten dat je behoeftes worden gerealiseerd. We hebben ze al benoemd en zullen er nu uitgebreider op ingaan.

Ecologische verantwoordelijkheid

In 2016 gingen de meeste tiny-house-bewoners ervan uit dat klein wonen automatisch al beter is voor het milieu. Daardoor zagen ze dit voordeel niet als primaire motivatie om voor een Tiny House te kiezen. Toch wil bijna iedere tiny-housebewoner zijn of haar ecologische voetafdruk verkleinen en daarom kiezen ze graag voor bio-based materialen en voor

andere oplossingen die het minst schadelijk zijn voor de wereld. Een Tiny House verbruikt ook minder energie. Bovendien speelt de wens om zo veel mogelijk zelfvoorzienend te zijn, dus maken de bewoners gebruik van zonnepanelen, een composttoilet, regenwaterzuivering enz. Dit alles leidt ertoe dat het milieu de belangrijkste overweging is in de keuze voor een Tiny House.

Compact wonen, direct ecologisch

Klein wonen heeft direct positieve invloed op het milieu. Het behoeft eigenlijk geen redenering om aan te tonen dat een groot huis vervuilerder is dan een klein huis: je gebruikt minder materialen, verbruikt minder energie en gaat efficiënter om met ruimte bij een klein huis.

Verantwoordelijkheid

Het klinkt logisch om ecologische verantwoordelijkheid te benoemen, maar eigenlijk is het behoorlijk confronterend. We hebben in de huidige maatschappij niet goed door welke impact onze dagelijkse keuzes hebben. Als je kiest voor een *off-grid* Tiny House, word je met je neus op de feiten gedrukt. Het regenwater dat je opvangt is afhankelijk van het weer. De kwaliteit ervan is afhankelijk van je omgeving. Je maakt jezelf daarmee behoorlijk afhankelijk van het klimaat. Het is dan ook bijzonder belangrijk dat

je daar goed voor zorgt. De term off-grid behandelen we later in het boek. Deze manier van jezelf kwetsbaar opstellen is deel van het nemen van ecologische verantwoordelijkheid. Je komt er heel snel achter hoe de natuur werkt en hoe alles in verband staat met elkaar. Je begrijpt waar jij als bewoner van de planeet voor moet zorgen en zo bouw je mee aan een holistisch wereldbeeld. Het is alleen een zeer ondankbare taak. Zeker als je in een stad woont waar een cruiseschip, in een uur aan de kade, jouw voortgang van een jaar tenietdoet.

Zelfvoorzienend

De wens om zelfvoorzienend te zijn, heeft ook te maken met de populariteit van deze woonvorm. Men wil meer onafhankelijkheid, en zich losbreken van grote energiebedrijven. Waarom zou je maandelijks voor energie betalen als je ook zonnepanelen op je dak kunt plaatsen? En dat is ook efficiënter voor je energieverbruik: je zit direct bij de bron waardoor er geen verlies ontstaat voor het transport via hoogspanningsleidingen. Daarbij komt dat je bewuster omgaat met de energie die je krijgt van de natuur, waardoor je niet meer verbruikt dan nodig is. We komen hier verder in het boek op terug.

Financiële onafhankelijkheid

In Nederland waren ecologische redenen lang niet altijd doorslaggevend in de keuze

voor een Tiny House. De belangrijkste motivatie was economisch. De meeste Nederlanders wilden gewoon goedkoop wonen zonder vaste lasten. Daarbij gingen men liever geen hypotheek aan waar je dertig jaar voor moet werken.

Goedkoop

Nederlanders zijn goed in het vinden van goedkope oplossingen. Veel mensen zien Tiny Houses dan ook als goedkope manier van wonen. Er is echter een beeld ontstaan dat een Tiny House zelfs voor 5.000 euro beschikbaar is. Dit komt met name door artikelen die speciale Tiny House-projecten beschrijven. De nadruk ligt dan vooral op de prijs van het huisje. Ondanks dat een artikel beschrijft dat er een heel traject aan voorafgaat van materialen zoeken blijft het woord 'goedkoop' sterk hangen. Onthoud: 'Goedkoop is duurkoop'. Het is dus onze taak om een reëel plaatje te schetsen van de kosten voor een Tiny House. En wij kunnen je vertellen dat een zelfgebouwd Tiny House rond de 35.000 euro aan materiaalkosten met zich mee zal brengen. We nemen dan ons eigen huisje als voorbeeld. Er zijn altijd voorbeelden van goedkopere, maar ook duurdere huisjes. Als je een huisje laat bouwen door iemand anders zullen de kosten hoger uitkomen. Je moet dan al snel denken aan 45.000 tot 60.000 euro. Dan heb je alleen het huisje, maar je zou

het ook graag ergens plaatsen. Bouwgrond in Nederland is duur. Voor een stukje van 200 m² betaal je al snel 80.000 euro, afhankelijk van de plek waar je wilt wonen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er op dit moment veel tijdelijke initiatieven ontstaan, want de kosten voor tijdelijke erfpacht zijn beter te overzien.

Hypotheekloos

Wij kozen vooral voor een Tiny House omdat we wilden leven zonder hypotheek. Wij zagen het niet zitten om dertig jaar vast te zitten aan een lening. Dan heb je weer een fulltimebaan nodig (soms wel twee), en kun je pas genieten van een afbetaald huis als je met pensioen gaat. Wij wilden de vrijheid van het pensioen naar voren halen. Nu we nog jong van geest zijn, willen we de tijd pakken om de dingen te doen waarvan wij de meerwaarde inzien. De kans om een Tiny House Academy te beginnen, bijvoorbeeld.

**“We wilden leven
zonder hypotheek”**

